

תורת הפונקציות המרוכבות 1 - פתרון תרגיל בית מספר 2

(א) (1) $e^w = 1 \Rightarrow w = \tau i n$ ולכן $1^\alpha = \{e^{\tau i \alpha n} : n \in \mathbb{Z}\}$. אם $\alpha = \frac{p}{q}$ רציונלי מצומצם, אז קבוצה זו היא

בריוק קבוצת שורשי היחידה מסדר המחלק את q , וגודלה q ; אם α אי-רציונלי, אז כל המספרים $e^{\tau i \alpha n}$ שונים זה מזה (כי $\alpha(m-n)$ אף פעם לא שלם), ולכן הקבוצה בת-מנייה.

(ב) $e^w = i \Rightarrow w = (\tau n + \frac{\tau}{4})i$ ולכן

$$i^i = \{e^{(n+1/4)\tau i^2} : n \in \mathbb{Z}\} = \{e^{-(n+1/4)\tau} : n \in \mathbb{Z}\}$$

כל הערכים האלה אכן ממשיים, שכן הם אקספוננטים של ממשיים.

"סיבה" לכך ש- i^i ממשי ניתן לראות בכך שהוא אינוריאנטי להצמדה, ואכן $i^i = (i^i)^i = (1/i)^{-i} = i^i$

(א) (2) $-\log(e^z) = z$ לא נכון, ואפילו לא הגיוני - אגף ימין הוא סינגלטון, בעודשאגף שמאל הוא תמיד קבוצה בת

מנייה. הזוהת הנכונה היא $\log(e^z) = \{z + \tau i n : n \in \mathbb{Z}\}$.

(ב) $e^{\log z} = z$ נכון. זו למעשה ההגדרה של \log .

(ג) $-\log(z^2) = 2 \log(z)$ לא נכון: אגף שמאל מכיל איברים שנבדלים זה מזה בכפולות שלמות של τi , בעוד

שבאגף ימין האיברים נבדלים זה מזה בכפולות שלמות של $2\tau i$. הנוסחה הנכונה היא $\log(z^2) = 2 \log(z) \cup 2 \log(-z)$

(ד) $\text{Log}(z^2) = 2 \text{Log}(z)$ עבור $z \in \mathbb{C} \setminus ((\infty, 0] \cup i\mathbb{R})$: לא נכון, למשל לכל z בתחום עם $\Re(z) < 0$,

נקבל ש- $|\text{Im} \text{Log}(z)| > \frac{\tau}{4}$, ולכן $|\text{Im}(2 \text{Log}(z))| > \frac{\tau}{2}$. אך זה כמובן לא ערך אפשרי של $|\text{Im} \text{Log}(z^2)|$.

הנוסחה נכונה עבור כל z עם $\Re(z) > 0$.

(ה) $-\log(1/z) = -\log(z)$ הנוסחה נכונה, שכן

$$w \in \log(1/z) \iff e^w = 1/z \iff e^{-w} = z \iff -w \in \log(z) \iff w \in -\log(z)$$

(ו) $-\text{Log}(1/z) = -\text{Log}(z)$ נוסחה זו נכונה - מהסעיף הקודם, אנחנו רואים ש- $-\text{Log}(z) \in -\log(z)$

הוא בחירה אפשרית של $\log(1/z)$, ומכיוון שהוא מקיים $|\text{Im}(-\text{Log}(z))| = |\text{Im}(\text{Log}(z))| < \frac{\tau}{2}$, זה

בהכרח הענף הראשי.

(ז) $z^{w+1} = z \cdot z^w$ הנוסחה נכונה:

$$z^{w+1} = \{e^{\alpha(w+1)} : e^\alpha = z\} = \{e^{\alpha w} e^\alpha : e^\alpha = z\} = z \cdot \{e^{\alpha w} : e^\alpha = z\} = z \cdot z^w$$

(א) (3) מכיוון ש- $f_n(z_0)$ מתכנסת, החל מ- N_0 כלשהו, מתקיים $|f_n(z_0) - f_m(z_0)| < \varepsilon$ לכל $n, m > N_0$. מכיוון

ש- f'_n מתכנסת במ"ש ב- U , החל מ- N_1 מתקיים $|f'_n(w) - f'_m(w)| < \varepsilon$ לכל $n, m > N_1$ ולכל $w \in U$

בפרט זה מתקיים לכל $w \in [z_0, z]$, ומקמירות U , ולכן מהלמה הלוקאלית-גלובאלית לקטעים, נקבל

$$|(f_n(z) - f_m(z)) - (f_n(z_0) - f_m(z_0))| < \varepsilon |z - z_0|$$

לכל $n, m > N_1$ ולכל $z \in U$. כעת מאי שיוויון משולש נקבל שלכל $n, m > N = \max(N_0, N_1)$ ולכל

$z \in U$ מתקיים

$$|f_n(z) - f_m(z)| \leq |(f_n(z) - f_m(z)) - (f_n(z_0) - f_m(z_0))| + |f_n(z_0) - f_m(z_0)| < \varepsilon |z - z_0| + \varepsilon$$

כנדרש.

(ב) אכן, מכיוון ש- U חסומה, קיים R כך ש- $U \subset B(z_0, R-1)$, ואז מסעיף הקודם נקבל עבור אותם m, n

ש- $|f_n(z) - f_m(z)| < \varepsilon R$ לכל $z \in U$, וזה בריוק קריטריון קושי להתכנסות במ"ש. (בכל z בנפרד זה

קריטריון קושי להתכנסות נקודתית, לכן יש גבול נקודתי f , ואז הוא גם גבול במ"ש כי $|f_n(z) - f(z)| \leq \varepsilon$

$\lim_{n \rightarrow \infty} |f_n(z) - f_m(z)| \leq \varepsilon$ לכל n מספיק גדול ולכל $z \in U$). כפי שראינו בסעיף הקודם (כשנחליף את z_0 ב-

w), לכל $n, m > N_1$ מתקיים $|f'_n - f'_m| < \varepsilon$ בכל U ולכן $|(f_n(z) - f_m(z)) - (f_n(w) - f_m(w))| < \varepsilon |z - w|$ כלומר

$$\left| \frac{f_n(z) - f_n(w)}{z - w} - \frac{f_m(z) - f_m(w)}{z - w} \right| < \varepsilon$$

לכל $z, w \in U$ יש התכנסות נקודתית $\frac{f_n(z)-f_n(w)}{z-w} \rightarrow \frac{f(z)-f(w)}{z-w}$ וממנה נקבל שגם

$$\left| \frac{f_n(z) - f_n(w)}{z - w} - \frac{f(z) - f(w)}{z - w} \right| \leq \varepsilon$$

לכל $z \neq w \in U$ ולכל $n > N_1$ וזו ההתכנסות במ"ש הנדרשת.

(ג) יהא $\varepsilon > 0$. מתוך $f'_n(w) \rightarrow g(w)$ נקבל שהחל מ- N_1 מתקיים $|f'_n(w) - g(w)| < \frac{\varepsilon}{3}$ לכל $n > N_1$.

ומתוך הסעיף הקודם נקבל שלכל $n > N_2$ מתקיים $\left| \frac{f_n(z)-f_n(w)}{z-w} - \frac{f(z)-f(w)}{z-w} \right| < \frac{\varepsilon}{3}$ לכל $z \neq w \in U$.

נבחר $n > N_1, N_2$ כלשהו. מגזירות f_n נקבל שקיים δ כך שלכל $z \in B(w, \delta)$ מתקיים

$$\left| \frac{f_n(z)-f_n(w)}{z-w} - f'_n(w) \right| < \frac{\varepsilon}{3} \text{ בסה"כ נקבל שלכל } z \in B(w, \delta) \text{ מתקיים}$$

$$\begin{aligned} \left| \frac{f(z)-f(w)}{z-w} - g(w) \right| &\leq \left| \frac{f(z)-f(w)}{z-w} - \frac{f_n(z)-f_n(w)}{z-w} \right| + \left| \frac{f_n(z)-f_n(w)}{z-w} - f'_n(w) \right| + |f'_n(w) - g(w)| \\ &< \frac{\varepsilon}{3} + \frac{\varepsilon}{3} + \frac{\varepsilon}{3} = \varepsilon \end{aligned}$$

ומכאן $\lim_{z \rightarrow w} \frac{f(z)-f(w)}{z-w} = g(w)$ כלומר f גזירה ומתקיים $f'(w) = g(w)$. כנדרש.

(א) מתקיים $f_n(w) = \frac{1-w^{n+1}}{1-w}$ ולכן $\left| \frac{1-w^{n+1}}{1-w} - \frac{1}{1-w} \right| = \left| \frac{-w^{n+1}}{1-w} \right| \leq \frac{R^{n+1}}{1-R}$ לכל $|w| \leq R$ היות ש- $R < 1$.

נקבל $\frac{R^{n+1}}{1-R} \rightarrow 0$ כאשר $n \rightarrow \infty$ וזו התכנסות במ"ש על פי הגדרה.

(ב) נגדיר פולינום $P_n(z) = f_n(1-z)$, ומהחישוב בסעיף הקודם נקבל שוב ש- $\left| P_n(z) - \frac{1}{z} \right| < \frac{R^{n+1}}{1-R} \rightarrow 0$.

לכל $z \in B(1, R)$ לכל n נגדיר את Q_n בתור הפולינום היחיד עבורו $Q'_n = P'_n$ וכן $Q_n(1) = 0$.

כעת סדרת הפולינומים Q_n מקיימת את הנחות שאלה 3, ולכן קיים לה גבול במ"ש $Q(z)$ שמקיים $Q'(z) = \frac{1}{z}$. כנדרש.

(5) תהא $0 = t_0, t_1, \dots, t_n = 1$ חלוקה של $[0, 1]$ עם פרמטר Δ , ויהיו $\tau_i \in [t_i, t_{i+1}]$ נקודות בחלוקה. נסמן

$$\zeta_i = w_1 + \tau_i(w_2 - w_1), z_i = w_1 + t_i(w_2 - w_1)$$

$$S(f(w_1 + t(w_2 - w_1)), \{t_i\}, \{\tau_i\}) = \sum_{i=0}^{n-1} f(\zeta_i)(t_{i+1} - t_i)$$

ומכיוון שמתקיים $(w_2 - w_1)(t_{i+1} - t_i) = z_{i+1} - z_i$ לכל i , נקבל

$$(w_2 - w_1)S(f(w_1 + t(w_2 - w_1)), \{t_i\}, \{\tau_i\}) = \sum_{i=0}^{n-1} f(\zeta_i)(z_{i+1} - z_i) = S(f, \{z_i\}, \{\zeta_i\})$$

כאשר אגף ימין בביטוי האחרון הוא סכום רימן המתאים לאינטגרל של f לאורך $[w_1, w_2]$, עבור חלוקה עם פרמטר Δ . לכן כאשר $\Delta \rightarrow 0$, שני הפרמטרים שואפים לאפס, ושני האגפים שואפים לאינטגרלים המבוקשים, ולכן הם שווים.

(א) ל- f יש קדומה גלובאלית $g(z) = z^3 - \frac{1}{2}z^2 - z$. לכן

$$\int_{\gamma_1} f(z)dz = \int_{\gamma_2} f(z)dz = g(1+i) - g(0) = (1+i)^3 - \frac{(1+i)^2}{2} - (1+i) = -3$$

(ב)

$$f(z) = \frac{8}{(z^2-1)(z^2-9)} = \frac{1}{z^2-9} - \frac{1}{z^2-1} = \frac{1}{6} \left(\frac{1}{z-3} - \frac{1}{z+3} \right) - \frac{1}{2} \left(\frac{1}{z-1} - \frac{1}{z+1} \right)$$

מבין המספרים $\pm 1, \pm 3$, המלבן γ מקיף פעם אחת נגד כיוון השעון את כולם מלבד -3 , אותו הוא לא מקיף כלל. לכן

$$\int_{\gamma} f(z)dz = \tau i \cdot \left(\frac{1}{6} \cdot 1 - \frac{1}{6} \cdot 0 - \frac{1}{2} \cdot 1 + \frac{1}{2} \cdot 1 \right) = \frac{\tau i}{6}$$

(א) נסמן $r_1 = |z|, r_2 = |w|$ וכן $z = x_1 + iy_1, w = x_2 + iy_2$ אזי

$$|z-w|^2 = (x_1-x_2)^2 + (y_1-y_2)^2 = (x_1^2+x_2^2-2x_1x_2) + (y_1^2+y_2^2-2y_1y_2) = r_1^2+r_2^2-2(x_1x_2+y_1y_2)$$

$$\begin{aligned}
\hat{z} - \hat{w} &= \frac{1}{(1+r_1^2)(1+r_2^2)}(2(x_1(1+r_2^2) - x_2(1+r_1^2)), 2(y_1(1+r_2^2) - y_2(1+r_1^2)), \\
&\quad (r_1^2 - 1)(1+r_2^2) - (r_2^2 - 1)(1+r_1^2)) \\
&= \frac{2}{(1+r_1^2)(1+r_2^2)}(x_1(1+r_2^2) - x_2(1+r_1^2), y_1(1+r_2^2) - y_2(1+r_1^2), r_1^2 - r_2^2) \\
\Rightarrow \|\hat{z} - \hat{w}\|^2 &= \frac{4}{(1+r_1^2)^2(1+r_2^2)^2}((x_1^2(1+r_2^2)^2 + x_2^2(1+r_1^2)^2 - 2x_1x_2(1+r_1^2)(1+r_2^2)) + \\
&\quad (y_1^2(1+r_2^2)^2 + y_2^2(1+r_1^2)^2 - 2y_1y_2(1+r_1^2)(1+r_2^2)) + (r_1^2 - r_2^2)^2) \\
&= \frac{4}{(1+r_1^2)(1+r_2^2)} \left(\frac{(r_1^2(1+r_2^2)^2 + r_2^2(1+r_1^2)^2 + (r_1^2 - r_2^2)^2}{(1+r_1^2)(1+r_2^2)} - 2(x_1x_2 + y_1y_2) \right) \\
&= \frac{4}{(1+r_1^2)(1+r_2^2)}(r_1^2 + r_2^2 - 2(x_1x_2 + y_1y_2)) = \frac{4|z - w|^2}{(1+|z|^2)(1+|w|^2)}
\end{aligned}$$

כנדרש. נציב $1/z, 1/w$ ונקבל

$$d_{\hat{\mathbb{C}}}\left(\frac{1}{z}, \frac{1}{w}\right) = \frac{2\left|\frac{1}{z} - \frac{1}{w}\right|}{\sqrt{(1+|1/z|^2)(1+|1/w|^2)}} = \frac{2\left|\frac{w-z}{zw}\right|}{\sqrt{\frac{(|z|^2+1)(|w|^2+1)}{|z|^2|w|^2}}} = \frac{2|w-z|}{\sqrt{(|z|^2+1)(|w|^2+1)}} = d_{\hat{\mathbb{C}}}(z, w)$$

(ב) מהנוסחה בסעיף (א) נובע שלכל $z \in \mathbb{C}$ מתקיים

$$\lim_{w \rightarrow z} \frac{d_{\hat{\mathbb{C}}}(w, z)}{|w - z|} = \lim_{w \rightarrow z} \frac{2}{\sqrt{(1+|z|^2)(1+|w|^2)}} = \frac{2}{1+|z|^2}$$

היות ש- $f(z+h) \rightarrow f(z)$ כאשר $h \rightarrow 0$ נקבל

$$\begin{aligned}
f^\#(z) &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{d_{\hat{\mathbb{C}}}(f(z+h), f(z))}{|h|} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{d_{\hat{\mathbb{C}}}(f(z+h), f(z))}{|f(z+h) - f(z)|} \cdot \left| \frac{f(z+h) - f(z)}{h} \right| \\
&= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{d_{\hat{\mathbb{C}}}(f(z+h), f(z))}{|f(z+h) - f(z)|} \left| \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(z+h) - f(z)}{h} \right| = \frac{2}{1+|f(z)|^2} |f'(z)| = \frac{2|f'(z)|}{1+|f(z)|^2}
\end{aligned}$$

כנדרש.

(ג) לפי סעיף (א), לכל z, h מתקיים $d_{\hat{\mathbb{C}}}(f(z+h), f(z)) = d_{\hat{\mathbb{C}}}(1/f(z+h), 1/f(z))$. כשנחלק את שני האגפים ב- $|h|$ ונשאף $h \rightarrow 0$, הזהות תהפוך בדיוק ל- $f^\#(z) = (1/f)^\#(z)$, כנדרש.

(8) (א) הרציפות ברורה לכל $d/c \neq -d/c$, שכן זוהי מנה של פונקציות רציפות (לינאריות), ולכן רציפות כל עוד המכנה לא מתאפס. אם $c = 0$ אז צריך לבדוק רק באינסוף. מכיוון שהמטריצה הפיכה, נקבל $a, d \neq 0$, ולכן

$$\lim_{z \rightarrow \infty} \frac{az + b}{d} = \lim_{z \rightarrow \infty} \frac{a}{d}z + \frac{b}{d} = \infty = T_A(\infty)$$

כנדרש. אם $c \neq 0$, אז

$$\lim_{z \rightarrow \infty} \frac{az + b}{cz + d} = \lim_{z \rightarrow \infty} \frac{a + b/z}{c + d/z} = \frac{a}{c} = T_A(\infty)$$

$$\lim_{z \rightarrow -d/c} \frac{az + b}{cz + d} = \lim_{z \rightarrow -d/c} \left(\frac{-ad + bc}{c^2(z + d/c)} + \frac{a}{c} \right) = \infty = T_A(-d/c)$$

כנדרש.

$$(ב) \text{ נסמן } B = \begin{pmatrix} \alpha & \beta \\ \gamma & \delta \end{pmatrix} \text{ אזי } AB = \begin{pmatrix} a\alpha + b\gamma & a\beta + b\delta \\ c\alpha + d\gamma & c\beta + d\delta \end{pmatrix}, \text{ ומתקיים}$$

$$\begin{aligned}
T_A \circ T_B(z) &= T_A(T_B(z)) = T_A\left(\frac{\alpha z + \beta}{\gamma z + \delta}\right) = \frac{a\frac{\alpha z + \beta}{\gamma z + \delta} + b}{c\frac{\alpha z + \beta}{\gamma z + \delta} + d} \\
&= \frac{a(\alpha z + \beta) + b(\gamma z + \delta)}{c(\alpha z + \beta) + d(\gamma z + \delta)} = \frac{(a\alpha + b\gamma)z + (a\beta + b\delta)}{(c\alpha + d\gamma)z + (c\beta + d\delta)} = T_{AB}(z)
\end{aligned}$$

הנוסחות תקפות פרט למספר סופי של ערכים המערבים את אינסוף; ואפשר להסיק את השיויון ביתר הערכים מתוך העובדה ששני האגפים הם פונקציות רציפות של $\hat{\mathbb{C}}$. כעת מכיוון ש- $T_I(z) = \frac{1 \cdot z + 0}{0 \cdot z + 1} = z$ היא העתקת

הזהות, נקבל ש- $T_A \circ T_{A^{-1}} = T_{A^{-1}} \circ T_A = T_I$, כלומר $T_{A^{-1}}$ היא הופכית ל- T_A והעתקת מביוס, כנדרש. קל לראות שהיא גם שקולה להעתקה $z \mapsto \frac{dz-b}{-cz+a}$.
 (ג) אם $c = 0$, אז $z \mapsto \frac{az+b}{d}$ היא ההרכבה $T_2 \circ T_1$ עבור $T_2(z) = z + \frac{b}{d}$, $T_1(z) = \frac{a}{d}z$. עבור $c \neq 0$, נקבל $T = T_5 \circ T_4 \circ T_3 \circ T_2 \circ T_1$ עבור

$$, T_1(z) = cz, T_2(z) = z + d, T_3(z) = 1/z, T_4(z) = \frac{bc - ad}{c}z, T_5(z) = z + \frac{a}{c}$$

ואכן ההרכבה היא

$$. z \mapsto cz \mapsto cz + d \mapsto \frac{1}{cz + d} \mapsto \frac{bc - ad}{c(cz + d)} \mapsto \frac{bc - ad}{c(cz + d)} + \frac{a}{c} = \frac{az + b}{cz + d}$$

(ד) נשים לב כי התנאים הללו שקולים לכך ש- $\frac{a+b}{c+d} = w_2$, $\frac{a}{c} = w_3$, $\frac{b}{d} = w_1$, או אחרי העברת אגפים $w_1, w_2, w_3 \in \mathbb{C}$ קל לראות שעבור $b - w_1 \cdot d = a - w_3 \cdot c = (a + b) - w_2 \cdot (c + d) = 0$ בזוגות, אלו שלושה תנאים לינאריים בת"ל ב- a, b, c, d , ולכן קיים להם פתרון שאינו כולו אפסים, והפתרון הזה יחיד עד כדי כפל בקבוע; מכיוון שמטריצות λA , הנבדלות בכפל בסקלר מגדירות את אותה העתקת מביוס, העתקת המביוס המתאימה מוגדרת ביחידות. צריך לבדוק בנוסף שפתרון זה מקיים $ad - bc \neq 0$, וזה שוב נובע מכך שה- w_i היו שונים בזוגות. (צריך עקרונית גם לבדוק את המקרים בהם חלק מה- w_i הם באינסוף.)

(ה) תהא T_A העתקה השולחת את $0, 1, \infty$ ל- w_1, w_2, w_3 , על סמך הסעיף הקודם. נשים לב שהעתקה T_B שולחת את $0, 1, \infty$ ל- z_1, z_2, z_3 אם ורק אם $T_C = T_A \circ T_{B^{-1}}$ שולחת את z_i ל- w_i , ולהפך, אפשר לייצר את T_B מתוך T_C לפי $T_C = T_{C^{-1}} \circ T_A$. ההתאמות האלו בין T_B ל- T_C הופכיות אחת לשנייה, ולכן הקיום והיחידות של T_C נובע מתוך הקיום והיחידות של T_B - אשר הוכח בסעיף הקודם.

(ו) נעביר אגפים ונעלה בריבוע:

$$z \in C \iff |az + b|^2 = t^2 |cz + d|^2 \iff (az + b)(\bar{a}\bar{z} + \bar{b}) - t^2(cz + d)(\bar{c}\bar{z} + \bar{d}) = 0$$

$$\iff (|a|^2 - t^2|c|^2)|z|^2 + \Re(2(a\bar{b} - t^2c\bar{d})z) + (|b|^2 - t^2|d|^2) = 0$$

ונשים לב שבקואורדינטות קרטזיות $(x, y) \leftrightarrow z = x + yi$ מתקיים $|z|^2 = x^2 + y^2$, ועבור הקבוע $\gamma = 2(a\bar{b} - t^2c\bar{d}) = \gamma_x + \gamma_y i \in \mathbb{C}$ מתקיים $\Re(\gamma z) = \gamma_x x - \gamma_y y$, פונקציה לינארית ב- x, y . אם כן, קיבלנו שהמשוואה הנ"ל היא משוואת מעגל אם המקדם $|a|^2 - t^2|c|^2 \neq 0$, או משוואת ישר אם $|a|^2 - t^2|c|^2 = 0$ ו- $\gamma \neq 0$ וקל לראות שלא ייתכן $\gamma = 0$ וגם $ad - bc \neq 0$. קיבלנו ש- C הוא ישר אם ורק אם $|a|/|c| = t$. קל לראות שתנאי זה גם שקול לכך ש- $\infty \in C$. אפשר גם לנסח את התנאי המקורי בתור $\frac{|z+b/a|}{|z+d/c|} = t \frac{|c|}{|a|}$, שזה תנאי על היחס בין המרחקים מ- z לנקודות $-\frac{b}{a}, -\frac{d}{c}$. אם יחס המרחקים הזה שווה ל-1, זה מגדיר את האנך האמצעי של w_1, w_2 , שהוא אכן ישר. אם היחס הוא לא 1, האובייקט שתנאי זה מגדיר הוא אכן מעגל, אשר מכונה מעגל אפולוניוס של w_1, w_2 - ראו את הערך בויקיפדיה להוכחה נוספת לכך שמדובר במעגל.

מכיוון שכל ישר הוא אנך אמצעים של זוג נקודות כלשהו, הוכחנו שכל הישרים מתקבל במשוואות כאלה. עבור מעגלים, נשים לב שעבור $c = 0, a = d = 1$, המשוואה $|z + b| = t$ היא משוואת מעגל עם מרכז $-b$ ורדיוס t , ולכן מתארת את כל המעגלים.

(ז) יהא C ישר או מעגל במישור. לפי סוף הסעיף הקודם, ניתן להגדיר אותו לפי המשוואה $|\frac{az+b}{cz+d}| = t$. נשים

לב שעבור המטריצה $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$, המשוואה הזו היא למעשה $|T_A(z)| = t$. עבור העתקת מביוס נוספת T_B , נקבל ש-

$$T_B(C) = \{T_B(z) : z \in \widehat{\mathbb{C}}, |T_A(z)| = t\} = \{w \in \widehat{\mathbb{C}} : |T_A(T_B^{-1}(w))| = t\}$$

$$= \{w \in \widehat{\mathbb{C}} : |T_{AB^{-1}}(w)| = t\}$$

ולפי הסעיף הקודם - גם זו משוואה שמגדירה ישר או מעגל, כפי שרצינו להוכיח. כפי שראינו בסעיף הקודם, ניתן לדעת האם $T_B(C)$ הוא ישר או מעגל למשל על ידי בדיקה של האם ∞ שייך לתמונה $T_B(C)$ או לא, או במילים האחרות האם $T_B^{-1}(\infty) \in C$. כלומר, $T_B^{-1}(\infty) \in C$ מעבירה ישרים ומעגלים אשר עוברים דרך $T_B^{-1}(\infty)$ לישרים, וישרים ומעגלים אשר לא עוברים דרך נקודה זו למעגלים.

(א) אלגברה מיידית.

(ב)

$$[1, -1; i, -i] = \frac{(i-1)(-i+1)}{(i+1)(-i-1)} = \frac{(i-1)^2}{(i+1)^2} = \frac{-2i}{2i} = -1 \in \mathbb{R}$$

$$[1, 2i; -1, 3i] = \frac{(-1-1)(3i-2i)}{(-1-2i)(3i-1)} = \frac{-2i}{7-i} = \frac{-2i(7+i)}{7^2+1^2} = \frac{1-7i}{25} \notin \mathbb{R} \quad (ג)$$

$$[z_1, z_2; z_3, z] = \frac{z_3 - z_1}{z_3 - z_2} \frac{z - z_2}{z - z_1} = \frac{az - az_2}{z - z_1}$$

עבור $a = \frac{z_3 - z_1}{z_3 - z_2}$. זו אכן העתקת מביוס, שכן $a \neq 0, \infty, 1$, על סמך כך ש- z_1, z_2, z_3 שונים בזוגות. מידי לראות ש- ∞ עובר ל- a הנ"ל, בעוד ש- z_1, z_2, z_3 ממופות ל- $0, 1, \infty$ בהתאמה. זוהי למעשה בנייה ישירה של העתקת המביוס (היחידה) אשר שולחת את הנקודות z_i ל- $0, 1, \infty$ בסדר הזה – ההופכית של ההעתקה עליה מדובר בשאלה (ד4).

(ד) בהתאם לרמז, מספיק לבדוק שהזווט, כפל בסקלאר ואינברסיה שומרות על יחס כפול - ואכן, כל הבריקות הללו קלות במיוחד:

$$\begin{aligned} [z_1 + c, z_2 + c; z_3 + c, z_4 + c] &= \frac{(z_3 + c - z_1 - c)(z_4 + c - z_2 - c)}{(z_3 + c - z_2 - c)(z_4 + c - z_1 - c)} \\ &= \frac{(z_3 - z_1)(z_4 - z_2)}{(z_3 - z_2)(z_4 - z_1)} = [z_1, z_2; z_3, z_4] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} [\lambda z_1, \lambda z_2; \lambda z_3, \lambda z_4] &= \frac{(\lambda z_3 - \lambda z_1)(\lambda z_4 - \lambda z_2)}{(\lambda z_3 - \lambda z_2)(\lambda z_4 - \lambda z_1)} \\ &= \frac{\lambda^2(z_3 - z_1)(z_4 - z_2)}{\lambda^2(z_3 - z_2)(z_4 - z_1)} = \frac{(z_3 - z_1)(z_4 - z_2)}{(z_3 - z_2)(z_4 - z_1)} = [z_1, z_2; z_3, z_4] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} [1/z_1, 1/z_2; 1/z_3, 1/z_4] &= \frac{(1/z_3 - 1/z_1)(1/z_4 - 1/z_2)}{(1/z_3 - 1/z_2)(1/z_4 - 1/z_1)} \\ &= \frac{\frac{z_1 - z_3}{z_1 z_3} \frac{z_2 - z_4}{z_2 z_4}}{\frac{z_2 - z_3}{z_2 z_3} \frac{z_1 - z_4}{z_1 z_4}} = \frac{(z_3 - z_1)(z_4 - z_2)}{(z_3 - z_2)(z_4 - z_1)} = [z_1, z_2; z_3, z_4] \end{aligned}$$

(ה) נסמן $\widehat{\mathbb{R}} = \mathbb{R} \cup \{\infty\}$. מתוך סעיפים (א) ו-(ג), אפשר לכתוב $[0, 1; \infty, z] = [0, 1; z, \infty]^{-1} = \frac{z-1}{z} = 1 - \frac{1}{z}$ כעת ברור ש

$$[0, 1; \infty, z] \in \widehat{\mathbb{R}} \iff \frac{1}{z} \in \widehat{\mathbb{R}} \iff z \in \widehat{\mathbb{R}}$$

כפי שטענו. תהנה z_1, z_2, z_3, z_4 רביעיית נקודות כלשהי. לפי (ד4), קיימת העתקת מביוס T עבורה $T(0, 1, \infty) = z_1, z_2, z_3$. נסמן $z = T^{-1}(z_4)$. מכיוון שהעתקות מביוס משמרות את היחס הכפול, $[0, 1; \infty, z] = [z_1, z_2; z_3, z_4]$. נשים לב כי שלוש נקודות שונות בזוגות z_1, z_2, z_3 תמיד מגדירות ישר או מעגל יחיד שעובר בשלושתן: אם אחת מהנקודות היא אינסוף, זה הישר דרך השתיים האחרות; אם שלוש הנקודות על ישר, זה הישר, ואחרת הן מגדירות משולש אשר חסום במעגל. נסמן ב- C את הישר/מעגל הזה, ונשים לב שארבע הנקודות הן על ישר או מעגל אחד אם ורק אם $z_4 \in C$. מצד שני, $T^{-1}(C)$ הוא גם ישר או מעגל לפי (ד4), והוא עובר דרך הנקודות $0, 1, \infty$, ולכן זה בהכרח הישר הממשי $\widehat{\mathbb{R}}$. ובסה"כ נקבל

$$z_4 \in C \iff z \in T^{-1}(C) = \widehat{\mathbb{R}} \iff [0, 1; \infty, z] \in \widehat{\mathbb{R}} \iff [z_1, z_2; z_3, z_4] \in \widehat{\mathbb{R}}$$

כנדרש.